



ДРОВНЯК Єпіфаній (псевд.: Никифор Ференч, Никифор Криницький, Криницький, Ян Никифор; 21. 05. 1895, с. Поворозник, побл. м-ка Криниця Новосончів. воєводства, Польща — 10. 10. 1968, с. Фолюш Кроснен. воєводства, Польща, похов. у м. Криниця) — живописець. Срібна медаль Міжнар. виставки мистецтва глухонімих (Рим, 1957). Представник «наїв.» малярства. З дитинства малював ікони, портрети, краєвиди, фантаст. будівлі і міста в техніці акварелі (понад 40 тис. робіт). Талант Д. 1931 відкрив львів. художник Р. Турин, завдяки якому 1931 організовано у Львові першу виставку «Никифорових образків». 1932 малюнки Д. експонувалися у Парижі. Після участі у виставці митців-самоуків (Львів, 1938) ім'я Д. стало популярним. 1947 польс. влада тричі переселяла Д. як лемка на зх. землі, а він повертався в рідні місця, і його залишили в спокої. 1957 польс. мистецтвознавець А. Банах відкрив творчість Д. удруге. Персон. виставки — у Варшаві (1949), Парижі (1959), Львові та Києві (1968). У самобут. стилі Д. поєднано експресіонізм, сюрреалізм, кубізм із давньоукр. візантинізмом; його палітра відзначається колорист. повнотою і соковитістю. В акварелях домінує церк. пейзаж. Не зацікавлений ні славою, ні грошима, Д. продавав за безцінь або дарував тисячі своїх малюнків. 1960 Д. отримав нормал. житл. умови і офіц. опікуна-куратора. Хворий на астму і туберкульоз, він тікав із санаторіїв додому; 1963 їздив на відпочинок у Болгарію, на Чорне море. Деякі роботи зберігаються в МХП, Укр. музеї Нью-Йорка. Об'єдн. лемків у Польщі зверталосся до ООН з пропозицією оголосити 1975 рік роком Никифора. Про життя й творчість Д. знято кінофільм (1956, реж. Я. Ломницький, сценарій Г. Банах), х/ф «Мій Никифор» (2004; реж. К. Краузе, у гол. ролі — Х. Фельдман). 2006 відкрито пам'ятник Д. у Львові (скульптор С. Олешко).

Основні твори

«Автопортрет перед школою» (1938), «Никифора вітають у лемківській хаті», «Сон про славу», «Автопортрет на тлі дому», «Святі з Никифором у човні», «Церковний інтер'єр з людьми», «Панорама бескидського села», «Фантастична архітектура» (1962), «Архітектурний пейзаж», «Йорданська візія», «Стара

церква», «На проході», «Іконостас із кількакратно повтореним автопортретом» (обидва – 1967).

Рекомендована література

1. A. Banach. Nikifor – mistrz z Krynicy. Kraków, 1957;
2. Гніздовський Я. Никифор // Сучасність. 1961. № 2;
3. E. Banach, A. Banach. Historia o Nikiforze. Kraków, 1966;
4. Красовський І. Маляр Никифор з Криниці // НТЕ. 1967. № 3;
5. 1969. № 1;
6. Вітрук В. Талант, що дивує світ // Жовтень. 1968. № 5;
7. Лесич В. Никифор з Криниці. Мюнхен, 1971;
8. Коваль Я. Никифор – Єпіфаній Дровняк // Укр. календар. Варшава, 1978;
9. Лесич В. Великий лемко з Криниці // ОМ. 1992. № 6;
10. Скрійка П. Никифор і його творчість // Никифор Дровняк: 100-ліття від дня народж. Краків, 1995;
11. Слабошпицький М. Тодось Осьмачка: Літ. профіль. Никифор Дровняк із Криниці: Роман-колаж (фрагменти). К., 1995;
12. Красовський І. Митець із царства фантазії: До 100-річчя від дня народж. Н. Дровняка // Дзвін. 1995. № 5;
13. Його ж. Музей Никифора в Криниці // Там само. № 7;
14. Кривач Д. Феномен творчої волі в мистецтві // Народознавчі зошити. Л., 1999. Ч. 5(29); Нога О. Третє джерело інспірацій творчості Никифора (Нетифора) – Єпіфанія Дровняка // Там само;
15. Боднар І. Никифор (Єпіфаній Дровняк, 1895–1968) // Вісн. Львів. АМ. 2000. Вип. 11;
16. Кіщак С. Никифор Дровняк: Маловідомі сторінки життя і творчості // Вісн. Львів. АМ. 2002. Вип. 13;
17. O. Noga. Nikifor Epifanii Drowniak: Ukrainischen Maler aus dem Lemkenland. Doren, 2005;
18. Мельник О. Наївний примітивізм найвищої проби // Уряд. кур'єр. 2006, 23 черв.;
19. Бондарчук Л. Христина Фельдман: найкраща чоловіча чи головна жіноча? // Кіно-Театр. 2006. № 5(67).

О. К. Федорук

Фотоілюстрації



Бібліографічний опис:

Дровняк Єліфаній / О. К. Федорук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21809>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).